

10.

Wartość informacji przekazywanych przez Internet

I. PROSPEKT WARTOŚCI

1.1. CEL OGÓLNY

Rozwój intelektualny

1.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Umiejętność gromadzenia, segregowania i weryfikacji informacji

1.3. CEL WYCHOWAWCZY

Wybór wiedzy i informacji użytecznych

1.4. PROPONOWANE TEMATY

- Nieskończona ilość informacji otrzymywanych przez Internet.
- Prawda, dobro, piękno, sprawiedliwość i miłość w Internecie.
- Możliwość współtworzenia kultury.

1.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Należy przekazywać, przyjmować i odtwarzać prawdę przez Internet.
- Rzeczywistość wirtualna nie jest dominująca w kontaktach z innymi.
- Internet jest pomocą, narzędziem elektronicznym, a nie celem samym w sobie.

Zasady

- Internetowe informacje, wiedzę i rozrywkę właściwie dozuję w czasie, i w zakresie doboru tematów.
- Zwalczam zło przekazywane przez Internet: kłamstwo, pornografię, agresję, piractwo internetowe.
- Poza Internetem wykorzystuję inne źródła wiedzy, rozrywki oraz inne formy kontaktu: książka, czasopismo, film, teatr, telefon, bezpośredni kontakt z drugim człowiekiem.

1.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Należy moralnie oceniać informacje, wiedzę i zasady komunikowania się przez Internet.
- Internet jest szybkim środkiem komunikacji, ale powinien podlegać kontroli.
- Internet nie zastępuje i nie wyczerpuje kontaktów międzyludzkich, rodzinnych.

Zasady

- Przekazuję dziecku wartości moralne drogą bezpośredniego kontaktu.
- Wpływam na właściwe – ilościowe i jakościowe – kontaktowanie się mojego dziecka przez Internet.
- Wykorzystuję Internet do uczenia się, zdobywania informacji oraz rozrywki.

1.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Szkoła stwarza dogodny dostęp do Internetu.
- Szkoła i wychowawca uczą właściwego korzystania z Internetu.

- Internet stwarza wielkie możliwości w kształceniu i wychowaniu.

Zasady

- Wspólnie z uczniami przeprowadzam wymianę informacji przez Internet.
- Oceniam wartości treści i wartości moralne internetowych programów.
- Organizuję dostęp do wartości przekazywanych przez Internet.

1.8. SPOSÓB REALIZACJI

Uczniowie w grupach przygotowują regulamin korzystania z Internetu, tzn. zasady mądrego użytkownika, tak aby korzystanie z sieci umożliwiała efektywne zdobywanie informacji, rozwój osobowościowy i intelektualny oraz kontakty z drugim człowiekiem.

1.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Internet jest traktowany jako narzędzie do przekazu informacji, wiedzy i rozrywki. Umożliwia pozytywny i szybki kontakt z drugim człowiekiem¹. Ułatwia nauczanie i wychowanie. Uczy dyscypliny i poszerza horyzonty myślowe².

1.10. ZAGROŻENIA

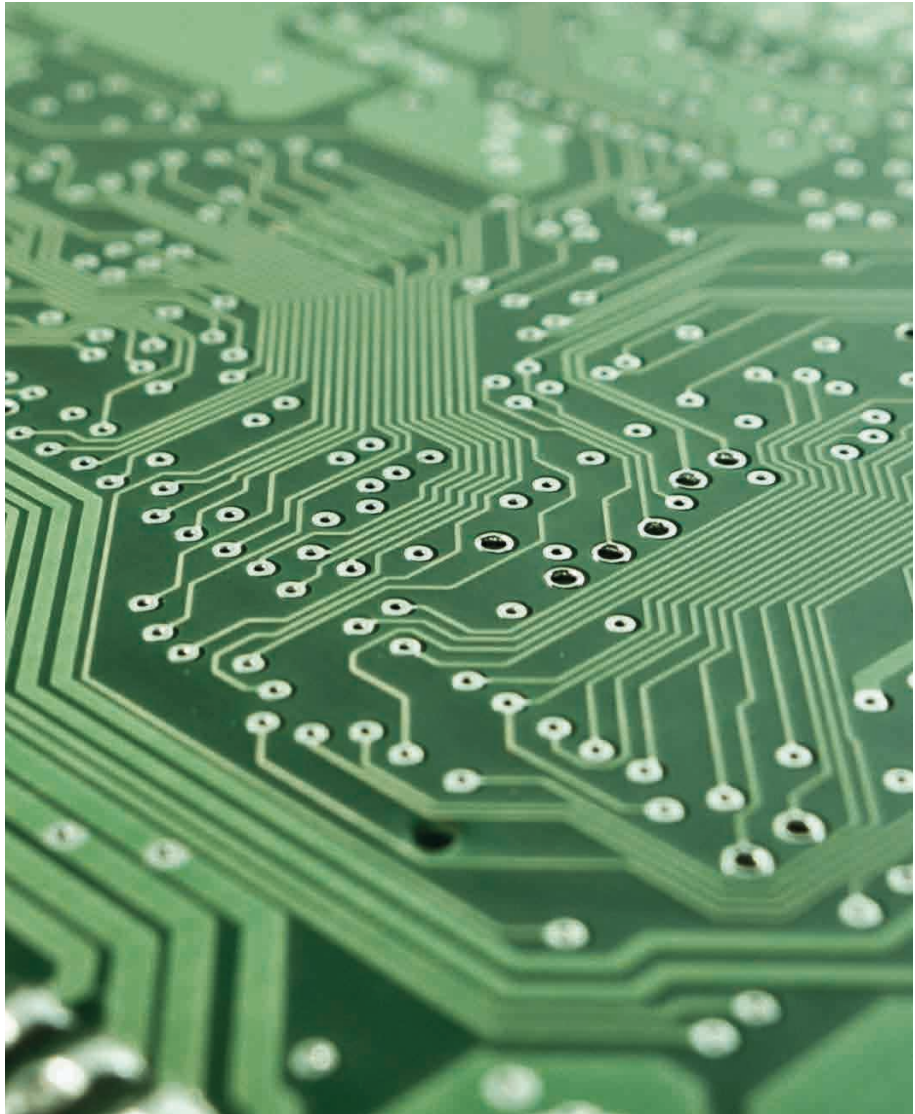
Internet pochłania bardzo dużo czasu. Rzeczywistość wirtualna fascynuje dzieci. Internet daje dostęp do bezwartościowych stron, zawierających treści patologiczne. Prowadzi do zaniechania korzystania z innych środków przekazu informacji. Informacja internetowa traktowana jest jako wartość i wiedza ab-

¹ „Kultura jest właściwym sposobem «istnienia» i «bytowania» człowieka. Człowiek bytuje zawsze na sposób jakiejś kultury sobie właściwej, która z kolei stwarza pomiędzy ludźmi właściwą dla nich więź, stanowiąc o międzyлюдzkim i społecznym charakterze ludzkiego bytowania”. Jan Paweł II, *W imię przyszłości kultury*. Przemówienie w UNESCO, Paryż, 2.06.1980, w: tegoż, *Wiara i kultura*, dz. cyt., s. 67.

² „W światowej sieci istnieje już niezliczona ilość źródeł informacji, dokumentacji oraz materiałów edukacyjnych dotyczących Kościoła, jego historii i tradycji, doktryny oraz zaangażowania w każdą sferę życia społecznego we wszystkich częściach świata. Nie ulega zatem wątpliwości, że Internet (...) jako ważne uzupełnienie może pomóc zarówno w spotkaniu z Chrystusem we wspólnocie, jak i w stawianiu pierwszych kroków na drodze wiary”. ŚDŚSP (2002), 3.

solutna, niepodlegająca krytyce i osądowi moralnemu³. W Internecie dochodzi do wielu przestępstw, np. do: oszustwa internetowego, pornografii, przekazu wirusów, kradzieży programów i pieniędzy z kont bankowych.

³ „Rozwiązanie całej złożonej problematyki zagrożeń niesionych przez Internet leży w duchowej sferze człowieka, który potrzebuje odpowiedniej formacji, by dobrze, mądrze i pożytecznie użyć danego mu do ręki narzędzia”. A. Zwoliński, *Środki społeczne...*, w: *Encyklopedia nauczania społecznego...*, dz. cyt., s. 510-511.

II. PEDAGOG

2.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Wydaje się, że korzyści, jakie daje nam dostęp do Internetu są wprost nieograniczone. Szybkość rozprzestrzeniania się Internetu spowodowała, że świat stał się globalną wioską. Łatwiej kontaktować się ze sobą, łatwiej wymieniać poglądy, znaleźć miłość, przyjaźń, nawiązywać nowe relacje nawet z ludźmi oddalonymi o wiele kilometrów. Można także uczyć się języków obcych, przeglądać oferty pracy, a nawet zrobić zakupy. Wysyłanie tradycyjnego listu pocztą jest już coraz rzadsze. Możliwość szybszego kontaktowania się wywołuje przekonanie, że reakcja na nasz apel będzie szybsza i bardziej skuteczna. W mediach społecznościowych można szybko zorganizować zbiórkę dla osoby potrzebującej pomocy.

Niestety istnieje ryzyko zbytowego przywiązania do komputera. Warto pamiętać, żeby poza Internetem wykorzystywać także tradycyjne źródła wiedzy, rozrywki: książki, gazety, kino, teatr, telefon, bezpośredni kontakt z drugim człowiekiem. Internet jest jedynie wynalazkiem ułatwiającym życie, a nie celem samym w sobie.

Niestety Internet niesie ze sobą także niebezpieczeństwo. Ilość informacji otrzymywanych codziennie przez Internet jest trudna do zliczenia. Ofiarami internetowych oszustw padają zarówno dorośli, jak i dzieci. Szczególnym zagrożeniem dla dzieci i młodzieży są: pornografia, agresja, piractwo internetowe, dlatego tak ważne jest, aby rodzice kontrolowali to, co dzieci robią w sieci.

2.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

Opowiadanie pt. „Mój przyjaciel Necio” zostało wydane przez Fundację Dzieci Niczyje. Jest ono skierowane do dzieci w wieku przedszkolnym i pierwszych klas szkoły podstawowej. Jego celem jest przekazanie dzieciom elementarnych informacji o tym, czym jest i jak zbudowany jest komputer oraz podstawowych wiadomości o Internecie. Bajka ta jest elementem serwisu internetowego, w którym najmłodszy jego użytkownicy, poprzez animacje, piosenki i gry, uczą się podstaw bezpieczeństwa online.

Jaś siedział na strychu kilka dni, próbując połączyć ze sobą wszystkie części robota. Od czasu do czasu zaglądał do książki, a czasem też

Ł. Wojtasik, *Mój przyjaciel Necio*, wyd. Fundacja Dzieci Niczyje, Warszawa 2012, s. 9.

do komputera taty. Ten komputer podłączony był do Internetu, a tam można znaleźć dużo ciekawych informacji. Również o tym jak zrobić robota! Babcia, nieco zaniepokojona, przynosiła Jasiowi jedzenie i picie oraz pytała, czy Jaś wie, co robi i czy na pewno to jest bezpieczne.

Bohaterem opowiadania jest chłopiec Jaś, który dzięki poradnikowi wypożyczonemu z biblioteki oraz dzięki informacjom zaczerpniętym z Internetu samodzielnie skonstruował robota o imieniu Necio. W tym przypadku chłopiec poruszał się bezpiecznie po stronach internetowych. Otwierał tylko te, które zawierały informacje dotyczące budowy robota. Należy jednak pamiętać, że dziecko pozostawione bez opieki może bardzo szybko natknąć się na serwisy nieodpowiednie w jego wieku, a nawet uzależniające, silnie niszczące młodą psychikę.

W opowiadaniu Łukasz Wojtasik przedstawia korzyści korzystania z sieci np.: wyszukiwanie potrzebnych informacji czy przesyłanie mejli. Autor sygnalizuje także zagrożenia, które czipają na nieświadome niebezpieczeństwa dzieci. Necio nazywa je „Sieciuchami”, które straszą i opowiadają groźne historie.

III. NAUCZANIE RELIGIJNE

3.1. NAUCZANIE PAPIESKIE

Szczególnie młodzież szybko przystosowuje się do kultury komputerów i do ich „języka”, co z pewnością stanowi powód do zadowolenia. Okażmy zaufanie młodzieży! Przewaga ludzi młodych polega na tym, że wzrastają w czasie, gdy dokonuje się rozwój technologii; to im przypadnie zadanie wykorzystania nowych narzędzi w coraz szerszym i bardziej intensywnym dialogu między wszystkimi rasami i klasami, jakie zamieszkują nasz „coraz mniejszy świat”. Będą musieli odkryć odpowiednie formy zastosowania nowych systemów przechowywania i wymiany danych, by mogły one przyczynić się do umacniania coraz większej sprawiedliwości, do wzrostu poszanowania praw człowieka, do zdrowego rozwoju wszystkich jednostek i narodów oraz tych swobód, bez których niemożliwe jest życie w pełni ludzkie.

Jan Paweł II, *Misja Kościoła w erze komputerów*. Orędzie na XXIV Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu, 24.01.1990, [online:] https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/przemowienia/orędzie_ssp_1990.html [dostęp: 12.05.2020].

Bogactwa i troski doczesne zagłuszają Słowo Boże. I nie pozwalają mu wzrastać. I Słowo umiera, ponieważ nie jest chronione, zostaje zduszone. W takim przypadku służy się bogactwu albo doczesnym sprawom, a nie Słowu Bożemu.

Franciszek, Homilia, kaplica w Domu św. Marty, 22.06.2013, w: *Alfabet Franciszka*, dz. cyt., s. 19.

3.2. PISMO ŚWIĘTE

Cała mądrość od Boga pochodzi, i z Nim jest na wieki. Piasek morski, krople deszczu i dni wieczności któż może policzyć? Wysokość nieba, szerokość ziemi, przepaść i mądrość któż potrafi zbadać? Jako pierwsza przed wszystkim stworzona została mądrość, rozum roztropności od wieków. Korzeń mądrości komuż się objawił, a dzieła jej wszechstronnej umiejętności któż poznał? Jest Jeden mądry, co bardzo lękiem przejmuje, siedzący na swym tronie. To Pan ją stworzył, przejrzał, policzył i wylał na wszystkie swe dzieła, na wszystkie stworzenia jako swój dar, a tych, co Go miłują, hojnie nią wyposażył (Syr 1,1-10).

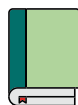
Por. Kpł 19,4; Mdr 7,1-28; 9,1-18; Hi 28,12-28.

3.3. KATECHIZM KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

Podstawowe badania naukowe, jak również badania stosowane stanowią znaczący wyraz panowania człowieka nad stworzeniem. Nauka i technika są cennymi bogactwami, gdy służą człowiekowi i jego integralnemu rozwojowi dla dobra wszystkich; nie mogą jednak być celem samym w sobie ani celem postępu ludzkiego. Nauka i technika są podporządkowane człowiekowi, od którego biorą początek i rozwój; zatem w osobie i w jej wartościach moralnych znajdują one swoją celowość i świadomość swoich ograniczeń (KKK 2293).

Por. 159; 216; 1723; 2286; 2294.

IV. LITERATURA PRZEDMIOTU

- B. a., *Kontrola umysłu. Mówią ofiary i świadkowie elektronicznej kontroli umysłu*, wyd. Neuron, Wrocław 2002.
- Cantelmi T., Grifo L.G., *Wirtualny umysł. Fascynująca pajęczyna Internetu*, tłum. L. Rodziewicz, wyd. „Bratni Zew”, Kraków 2003.
- Foley P., *Bóg w globalnej wiosce*, tłum. M. Rodkiewicz, Wydawnictwo M, Kraków 2002.
- Franciszek, Homilia, kaplica w Domu św. Marty, 22.06.2013, w: *Alfabet Franciszka*, oprac. P. Żyłka, Wydawnictwo WAM, Kraków 2013, s. 19.
- Internet i nowe technologie – ku społeczeństwu przyszłości*, red. T. Zasępa, R. Chmura, wyd. Edycja Świętego Pawła, Częstochowa 2003.
- Jan Paweł II, *Misja Kościoła w erze komputerów*. Orędzie na XXIV Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu, 24.01.1990, [online:] https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/przemowienia/oredzie_ssp_1990.html [dostęp: 12.05.2020].
- Jan Paweł II, *W imię przyszłości kultury*. Przemówienie w UNESCO, Paryż, 2.06.1980, w: *Wiara i kultura. Dokumenty, przemówienia, homilie*, red. M. Radwan, T. Gorzkula, K. Cywińska, wyd. Fundacja Jana Pawła II, Rzym 1986, s. 64-81.
- Lepa A., *Media a postawy*, wyd. Archidiecezjalne Wydawnictwo Łódzkie, Łódź 2001.
- Lepa A., *Świat propagandy*, wyd. „Niedziela”, Częstochowa 2006.

- Reroń T., *Media na usługach moralności chrześcijańskiej*, wyd. PWT, Wrocław 2002.
- Robak M., *Zarzućcie sieć. Chryścijananie wobec wyzwań Internetu*, wyd. Biblioteka „Więzi”, Warszawa 2001.
- Zasępa T., *Media, człowiek, społeczeństwo. Doświadczenia europejsko-amerykańskie*, wyd. Edycja Świętego Pawła, Częstochowa 2000.
- Zwoliński A., *Środki społecznego przekazu*, w: *Encyklopedia nauczania społecznego Jana Pawła II*, red. A. Zwoliński, wyd. Polwen, Radom 2003, s. 504-511.